

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.214/2024/6.

A felperesek:

I. rendű felperes: I. r. felperes neve (I.r. felperes lakcíme)

II. rendű felperes: II. r. felperes neve (II. r. felperes lakcíme)

III. rendű felperes: III. r. felperes neve (III. r. felperes lakcíme)

A felperes meghatalmazott jogi képviselői:

Dr. Varga Endre Tibor egyéni ügyvéd és dr. Lakatos Katalin egyéni ügyvéd (jogi képviselők címe)

Az alperes:

alperes neve Zrt. (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Pozderka és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Bence Gyula ügyvéd, ügyvédi iroda címe)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértéséből eredő kártérítés és sérelemdíj igény

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 13.P.20.142/2022/49.

A fellebbező felek és a fellebbezés sorszáma:

A felperesek, 13.P.20.142/2022/50.; az alperes, 13.P.20.142/2022/51.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I-III. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 468 000 (négy százhatvan nyolcezer) forint másodfokú eljárási költséget.

A felperesek, mint egyetemleges kötelezettek a jelen ítélet meghozatalától számított 60 napon belül 106 038 (egyszázhatvanharmincnyolc) forint, míg az alperes 882 400 (nyolcszáznyolcvankettőezer-négy száz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket köteles megfizetni a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön megjelölt illetékbevételi számlájára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

A tényállás

[1] Néhai személy 1 neve a D... Kft. alkalmazottja volt. Munkáját az ...-... forgalmi rendszámú Mercedes gyártmányú hulladékszállításra gyártott tehergépkocsin végezte. A gépjármű hátfala speciálisan kialakított, a jobb és bal oldalán 1-1 vasfellépőt szereltek a járművön dolgozó személyzet részére. A 2021. július 13. napján történt munkavégzés során a sofőr a gépjárművel tolatás közben ráhajtott az útpadkára és az ott lévő beton villanyoszlopnak ütközött. Az ütközéskor a bal hátsó fellépőn néhai személy 1 neve tartózkodott, aki a beton villanyoszlop és a jármű hátfala közé szorult és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, melyek következtében a kórházba szállítását követően, még aznap elhunyt.

[2] A néhai bekövetkezett halála és az elszenvedett közlekedési baleset között a közvetlen ok-okozati összefüggés fennáll, a néhai boncolásakor olyan természetes okú sorsszerű megbetegedés nem volt megállapítható, amely az elszenvedett balesettől

függetlenül a halálát okozhatta volna. A néhai, halálakor alkoholos befolyásoltság alatt nem állt.

[3] Az ...-... forgalmi rendszámú Mercedes gyártmányú gépjármű a baleset időpontjában az alperesnél rendelkezett kötelező gépjármű felelősségbiztosítással.

[4] A kormányhivatal neve Kormányhivatal Műszaki Hatósági Főosztály Munkaügyi és Munkavédelmi Osztálya a balesetet követően vizsgálatot folytatott a D... Kft-nél, amelynek eredményeként megállapították, a tolatási művelet olyan módon történő elvégzése, hogy a rakodók a hátsó fellépőn állva figyelmeztetik a sofőrt a holt térben lévő tárgyakra a csengő vagy a vészleállító használatával, a munkavédelmi szabályoktól eltérő gyakorlat volt, amelyről a munkálátónak tudomása volt.

[5] Az elhunyt személy az I. rendű felperes gyermeke és a II., III. rendű felperes testvére volt. Az I. rendű felperessel élt közös háztartásban az ingatlan címe szám alatti kertes magánházban. Az I. rendű felperes 2004-től sorsszerű megbetegedései miatt rokkantnyugdíjas lett, majd 2019-től öregségi nyugdíj ellátásra jogosult. A ház körüli feladatokat, így az ingatlan kisebb javításait, a kert gondozását, és a fűtéssel kapcsolatos feladatokat a néhai végezte, míg az I. rendű felperes az egyéb háztartási feladatokat, a főzést, mosást, az ingatlan belső takarítását látta el.

[6] A néhai a kertben saját felhasználásra, kisebb mennyiségben konyhakerti növényeket termesztett, csirkét és kacsát nevelt, amely részben fedezte kettejük szükségletét.

[7] A néhai átlagkeresete a balesetet megelőzően 240 668 forint volt, míg az I. rendű felperes havi 70 580 forint öregségi nyugdíjat kapott, emellett 55 900 forint hozzátartozói ellátásban részesült. A balesetet megelőző időszakban, így az I. rendű felperes és a néhai havi 367 148 forintból gazdálkodott. A néhai a havi fizetéséből 108 300 forintot tartott meg, saját személyes szükségletei fedezésére. Az I. rendű felperes és a néhai mindennapi megélhetését, szükségleteiket, a ház rendben tartását, a szükségessé váló háztartási berendezések finanszírozását, a ház állagának fenntartásához szükséges anyagi háttérrel az I. rendű felperes jövedelme és a néhai fizetéséből hozzá tett rész biztosította.

[8] Az I. rendű felperes egészségi állapota és kora miatt a ház körüli munkákat, a fűnyírást, a fanyesést, az udvar és a kert karban- és tisztántartását nem tudja elvégezni. Figyelembe véve egy kerttel rendelkező családi házban elvégzendő feladatokat, az heti 6 óra külső segítség igénybe vételét teszi szükségessé, amely összesen havi 24 órányi munkavégzést jelent. A kisegítő óradíja 1 500 forintban határozható meg.

[9] A néhai halálával felmerülő költségeket az I. rendű felperes fizette ki. A temetéssel kapcsolatban összesen 659 705 forint kiadása keletkezett.

[10] Az I. rendű felperes mindhárom gyermekével – a néhaival és a külön élő, családos II. és III. rendű felperessel is – szoros kapcsolatot ápolt. A néhaival azonban a szokásosnál szorosabb érzelmi kapcsolata állt fenn, mivel vele a születésétől kezdődően a haláláig közös háztartásban élt. Az I. rendű felperest a fia elvesztése miatti trauma váratlanul,

felkészületlenül érte, életvitelét jelentősen megváltoztatta. Mindennapi megélhetését a továbbiakban egyedül kell biztosítani a háztartás és a ház fenntartásának gondjával együtt. Az I. rendű felperesnél a balesetre visszavezethető személyiségváltozás nem következett ugyan be, de az életkorából is adódó érzelmi labilitás, a fokozott kötődési igény jellemző rá. Betegség szintjét elérő személyiségzavar nem alakult ki nála.

[11] Az I. rendű felperesnél a perbeli eseményt megelőzően, kb. 10 évvel korábban már szorongásos panaszok miatt szorongásoldó gyógyszerek szedését javasolták, amelyeket alkalmasszerűen szedett, majd a néhai halálát követően a dózist önmagának megemelte és a per folyamatban léte alatt azt az előírásoknak megfelelően szedte. A szükséges gyógyszeres terápia megítéléséhez járóbeteg pszichiátriai gondozása javasolt, melyet azonban nem vett igénybe.

[12] A II. és a III. rendű felperes és a családjuk a néhaival és az I. rendű felperessel rendszeresen tartották a kapcsolatot. A nagyobb ünnepeket közösen tartották, az I. rendű felperes vendégül látta őket. A néhai szívesen töltötte szabadidejét a testvérei gyermekeivel. A II. és III. rendű felperest váratlanul, felkészületlenül érte testvérük halála, náluk krónikus gyászreakció nem alakult ki. Életvezetésükre nehezítő kihatással van, hogy édesanyjuk testvérük elvesztése miatt többlet támogatásra szorul.

[13] A II. és a III. rendű felperes egyaránt családos, mindketten gyermekeket nevelnek. Személyes körülményeik miatt korlátozottan, hétvégén tudnak fizikai segítséget biztosítani édesanyjuknak, hétköznapi telefonon tartják a kapcsolatot.

A felperesek keresete, az alperes ellenkérelme

[14] A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest az I. rendű felperes részére 11 750 000 forint sérelemdíj, a II. rendű felperes részére 8 000 000 és a III. rendű felperes részére ugyancsak 8 000 000 forint sérelemdíj és ezen összegeknek 2021. július 14. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Az I. rendű felperes által követelt sérelemdíj összegét 12 000 000 forintban jelölték meg, amibe beszámították az alperes által a pert megelőzően már kifizetett 250 000 forintot. A sérelemdíj igény indokaként előadták, hogy az I. rendű felperes a balesetet követően rendkívül rossz lelki állapotba került, a haláleset miatti eljárások során több alkalommal újra és újra át kellett élnie a családi tragédia tudatosulásának érzését. Az I. rendű felperes a lakóhelyén egyedül maradt és ezáltal a hétköznapi életben többletterhek hárulnak rá. A baleset következtében a gyermekét veszítette el, emiatt az élete visszafordíthatatlanul megváltozott, sérült a teljes családhoz való éléshez fűződő személyiségi joga, fő emberi támaszát, anyagi biztonságát veszítette el.

[15] A II. és III. rendű felperes sérelemdíj iránti igényüket azzal indokolták, hogy mindkettőjüknek az egészséghez, a testi épséghez, a társadalmi élethez és az egészséges családi élethez fűződő személyiségi joga sérült testvérük elvesztése miatt, akivel szoros kapcsolatot áptak, mindig számíthattak egymásra.

[16] Vagyoni kártérítésként kérte az I. rendű felperes, hogy a bíróság 1 847 704 forint és ennek 2021. július 14. napjától járó törvényes kamata megfizetésére is kötelezze az alperest. Ezt azzal indokolta, hogy a temetéssel járó és ahhoz kapcsolódó költség 659 705 forintot tett ki, amelyből 421 000 forint volt a temetés költsége, a sírhely megváltás, temetői és temetési díjak 54 500 forintba kerültek. További költségként merült fel a gyászbeszéd, a végtisztességre való felkészítés, halotthűtés, a koszorúk, a gyászruhák és a hallotti tor költsége is.

[17] Tartást pótló járadékként havi 76 000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest véghatáridő nélkül figyelemmel arra, hogy az I. rendű felperes és a néhai közös háztartásban éltek, a felmerülő kiadásokat közösen finanszírozták. A néhai, balesetet megelőző havi átlagjövedelme a társadalombiztosítási járulék levonását követően 240 668 forint volt, amelynek 45%-át költötte saját szükségleteire, a fennmaradó 132 368 forintot pedig a háztartás és a ház fenntartásának költségeire fordították közösen. Az I. rendű felperes erre tekintettel havi 76 000 forint tartást pótló járadékra tartott igényt. A lejárt járadék összegét 2021. júliusától 2022. április hónapig 728 129 forintban határozta meg.

[18] Háztartási és ház körüli munkában kisegítő személy igénybevételéhez havi 48 000 forint járadék megállapítását kérte figyelemmel arra, hogy fizikai állapota és kora miatt a korábbiakban a néhai által végzett ház körüli feladatokat, munkát nem tudja ellátni, ezért külső segítséget kell igénybe venni, amelynek havi költségét 48 000 forintban jelölte meg azzal, hogy 2021. július hónaptól 2022. április hónapig 459 870 forint lejárt járadékigénye keletkezett.

[19] Az I. rendű felperes kérte továbbá, hogy rehabilitációs járadék címén a bíróság kötelezze az alperest 2024. február 1. napjától véghatáridő nélkül 67 100 forint/hó járadék megfizetésére és ennek 2024. február 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata viselésére. E követelését azzal indokolta, hogy a trauma okán olyan egészségügyi maradványállapot alakult ki nála, amely pszichiátriai gondozást igényel. Ennek véghatárideje nem állapítható meg. Heti egy alkalommal kell igénybe vennie a pszichiáter segítségét, amely 18 000 forint költséget jelent alkalmanként. Lakóhelyéről a legközelebbi városban található pszichiáterhez való utazás költsége pedig 1 276 forint/alkalomban állapítható meg. A kereset jogalapjaként a Ptk. 6:1. §, 518., 519., 522., 527., 529., 532., 535. § (1) bekezdését, 539. § (1) bekezdését, valamint a 2:52., és 53. §-át jelölték meg. A felperesek kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest a felperesek perindítással kapcsolatban felmerült költségei megfizetésére is.

[20] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Azt nem vitatta, hogy a néhai a baleset következtében olyan súlyos életveszélyes sérüléseket szenvedett, amely okozati összefüggésben állt a halálával. Nyilatkozatában elismerte, hogy a balesetet okozó gépjármű a baleset időpontjában nála rendelkezett érvényes kötelező gépjármű felelősségbiztosítással. Ugyanakkor azonban álláspontja szerint a néhai közrehatott a balesetben, ezért a jogalapot részben vitató nyilatkozatot tett. A néhai ugyanis részt vett a kötelező munkavédelmi oktatáson, amelynek részét képezte, hogy a gépjármű tolatásakor szigorúan tilos a gépkocsi hátsó részén, a fellépőn tartózkodni. A néhai szabálytalanságával a veszélyhelyzet kialakulásában közrehatott, amennyiben betartja az előírásokat a tolatási manőver közben, a baleset nem következik be. Mindezek alapján az állapítható meg, hogy a néhai a munkavédelmi szabályszegése felróható

és a magatartása közrehatott a baleset bekövetkezésében, amelynek mértékét alperes 40%-ban jelölte meg.

[21] A vagyoni károk közül nem vitatta a temetési költségeket. Vitatta az I. rendű felperes keresetindítási jogosultságát a további felperesek gyászruhája költségei tekintetében figyelemmel arra, hogy az I. rendű felperes nem adott magyarázatot, hogy miért nála merült fel a II. és III. rendű felperes gyászruhájának a kiadása. Figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a megvásárolt ruhák nem egyszer használhatóak, azokkal kapcsolatban felmerült kiadás legfeljebb 50%-át ismerte el.

[22] Az alperes a tartást pótló járadékigényt teljes elutasítását kérte. Vitatta, hogy a néhai anyagilag hozzájárult az I. rendű felperes tartásához, és azt is, hogy az I. rendű felperes önellátási képessége hiányozna. Álláspontja szerint ennek megítélése szakkérdés. Kétségbe vonta, hogy a néhai tartásra köteles lett volna az I. rendű felperes irányában, és hiányolta, hogy e körben az I. rendű felperes nem csatolt tartási szerződést. Érvelése szerint az sem állapítható meg, hogy a néhainak a családjogra vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján tartási kötelezettsége fennállna. Az I. rendű felperesnek igazolnia kellene azt is, hogy neki felróható okból nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel. Hangsúlyozta, az I. rendű felperes tartása megoszlik a három gyermeke között, így a néhai halálát követően a II. és III. rendű felperestől is követelhet tartásához hozzájárulást. Hiányolta, hogy az I. rendű felperes nem vezette le a kiesett jövedelem összecszerűségét, nem állapítható meg, hogy a néhai a keresete 55%-át bizonyosan az I. rendű felperes rendelkezésére bocsátotta. A lejárt járadék kapcsán érvelése szerint az csak a keresetlevél benyújtását megelőző 6 hónappal korábbi időszakra érvényesíthető.

[23] A költségpótló járadékigényt sem ismerte el, vitatta, hogy a néhai havi 24 órát töltött volna a háztartási és a ház körüli munkák elvégzésével. Nem állnak rendelkezésre adatok a ház és a telek sajátosságairól, adottságairól. Az összecszerűség körében kiemelte, az a nettó minimál órabér alapján határozható meg, amely 2022-ben 764 forint volt.

[24] A sérelemdíj követelés kapcsán hangsúlyozta, a néhai közrehatása ugyan százalékos megosztással nem vehető figyelembe, de a jogellenes magatartást a mérlegelés körében értékelni kell. Az I. rendű felperes tekintetében a sérelemdíj összegét 2 millió forint erejéig ismerte el, amelyből levonva a már kifizetett 250 000 forintot, további 1 750 000 forint összegig nem vitatta azt. Nem látta a mérlegelés körébe vonhatónak az I. rendű felperes betegségeit, ezért is jelentősen eltúlozottnak találta az összecszerűséget.

[25] Az I. és II. rendű felperesek esetében a sérelemdíj összegét személyenként 610 000 forint erejéig ismerte el, míg ezt meghaladóan elutasítást kért. Érvelése szerint nem állapítható meg, hogy a II. és III. rendű felperesnek az egészséges családi élethez fűződő személyiségi joga olyan mértékben sérült volna, amely az általuk kért összegű sérelemdíjjal lenne csak kompenzálható.

[26] A felperesek válasziratukban vitatták, hogy a néhai bármilyen arányban is közrehatott volna a baleset bekövetkezésében. E körben kérték figyelembe venni, hogy a baleset kapcsán a kormányhivatal neve Kormányhivatal Műszaki Hatósági Főosztály Munkaügyi és Munkavédelmi Osztálya eljárás száma. számon munkavédelmi eljárást indított,

amelynek eredményeként figyelmeztette a D... Kft.-t a néhai munkáltatóját, hogy a munkavállalókkal a munkavédelmi utasításokat tartassa be, hogy munkájukat a munkavédelmi oktatásoknak megfelelően végezzék. A határozat azonban azt nem állapítja meg, hogy a néhai szabályszegő magatartást tanúsított volna. Az eljárás adataiból megállapítható, hogy a tolatási művelet oly módon való elvégzése, hogy a rakodók a hátsó fellépőn állva figyelmeztették a sofőrt a holttérben lévő tárgyakra a csengő vagy a vészleállító használatával, a munkáltatónál kialakult gyakorlat volt. A közrehatás kapcsán utaltak arra, hogy ennek elbírálásakor értékelni kell a Munka törvénykönyvének rendelkezéseit is, miszerint a munkáltatónak kell biztosítania az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés feltételeit. Figyelemmel arra, hogy a munkáltató eltűrte a munkavégzésnek ezt a módját, a dolgozó magatartása nem minősülhet vétkesnek.

[27] A gyászruhák miatti költségigény kapcsán állították, hogy azokat az I. rendű felperes vásárolta a II. és III. rendű alperesnek is. A tartást pótló járadék vonatkozásában kiemelték, hogy az I. rendű felperes a néhai édesanyja, aki tartásra a Ptk. 4:194. § (1) és 4:196. §-a alapján jogosult. Hangsúlyozták, nem azt állították a keresetükben, hogy az I. rendű felperes nem önálló, hanem azt, hogy nem képes eltartani magát 67 évesen havi 70 580 forint öregségi nyugdíjból és 55 900 forint hozzátartozói ellátásból, amely összesen mindössze havi 126 480 forint. E mellett megjegyezték, az I. rendű felperes nem tartásdíjat, hanem kártérítési igényt érvényesít. A költségpótló járadék kapcsán kiemelték, hogy az általuk előterjesztett igény napi 48 perc ház körüli munkát feltételez. Ennek meghatározásakor figyelembe vették, hogy a ház fűtése fával, illetve szénrel történik, a tüzelőanyag behordását és a begyűjtést a néhai végezte. Figyelembe kell venni, hogy az udvarban füvet kell nyírni, a kertet gondozni kell, és az utcafrontot is tisztán kell tartani. Mindezek alapján éves szinten a napi 48 perc nem eltúlzott időszükséglet.

[28] Az alperes a viszontválaszában nem látta alkalmazhatónak a munkajogviszonyra vonatkozó rendelkezéseket, mivel sem a munkavállaló, sem a munkáltató nem áll perben. Érvélése szerint a néhai közrehatása a baleset bekövetkezésében megállapítható, mert a munkáltató által tiltott módon a gépjármű hátulján tartózkodott tolatás közben. Változatlanul vitatta és fenntartotta az ellenkérelemben foglaltakat a II. és III. rendű felperes gyászruhái és a tartást pótló járadék tekintetében, míg a költségpótló járadékot illetően nem vitatta, hogy a felperesek válasziratában előadott munkák átlagosan kitesznek havi 24 óra időtartamot. Azt azonban vitatta, hogy a néhai végezte volna teljes mértékben az állított háztartási és ház körüli munkákat.

Az elsőfokú bíróság döntése és indokai

[29] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 734 400 forint tőkét, ennek törvényes kamatát, továbbá 2024. június 1. napjától minden hónap 15. napjáig véghatáridő nélkül havi 21 600 forintot kártérítési járadék címén. Kötelezte továbbá az alperest 361 023 forint tőke megfizetésére is felperes javára költségtérítésként, törvényes késedelmi kamattal együtt. A további alperesi marasztalás I. rendű felperes esetében 7 750 000 forint, míg II. és III. rendű felperesek esetében személyenként 3 000 000 forint sérelemdíjra vonatkozott, mely után késedelmi kamatfizetési kötelezettséget ugyancsak meghatározott a bíróság. Ezt meghaladóan a kereset elutasításra került. Egyenlő arányú pernyertesség, pervesztesség figyelembevétele mellett rendelkezett a

bíróság a le nem rótt eljárási illetékről, valamint az állam által előlegezett költségek viseléséről. Megállapította továbbá, a felek perrel kapcsolatos költségeiket maguk viselik.

[30] Az ítélet jogi indokolásában abból a nem vitatott tényállási elemből indult ki, hogy az alperesi felelősségbiztosítónak a felpereseket ért vagyoni és nem vagyoni károkért helytállási kötelezettsége áll fenn. A kár bekövetkeztében történő közrehatás kérdésének vizsgálata során a Ptk. 6:525. § (1) és (2) bekezdését, valamint (3) bekezdését idézte és a felek ezzel kapcsolatos ellentétes nyilatkozatait elemezte. A Kúria gyakorlatát követve megállapította, a hozzátartozó kárigényének elbírálásánál is értékelni kell a károsult esetleges közreható magatartását. A káresemény körülményeinek ismertetése nyomán a bíróság arra tért ki, ezeket figyelembevéve a károsult önhibája csak felróható magatartás lehet, melynek okozati összefüggésben kell állnia a bekövetkezett kárral. A károkozó magatartást értékelve kell meghatározni, hogy a károsult milyen mértékben okozta a kárt. A bíróság e körben lényeges bizonyítéknak tekintette a kormányhivatal által elvégzett vizsgálatot és az annak alapján hozott határozatot, melyben megállapítást nyert, hogy a munkavédelmi oktatási tematikával ellentétes tolatási tevékenység okozta a halálos munkabalesetet. A perben rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt tényként, hogy a néhai megszegte a munkavégzésre vonatkozó szabályokat, amikor a tolatás közben a jármű hátsó fellépőjén tartózkodott. A néhai ezzel jogszabálysértőn, tehát felróható módon járt el, munkajogi szabályt segezt, közrehatása a polgári jog szabályai alapján is megállapítható. A bíróság elfogadta az alperes által megjelölt 60-40%-os, alperesre nézve terheesebb kármegosztási arányt a néhai balesetben való közrehatására figyelemmel. A bíróság kitért arra is, a felperesek azon érvelése, hogy a munkáltató tudott a dolgozók által követett szabálysértő gyakorlatról, nem alkalmas a kármegosztás kizárására, figyelemmel a Ptk. 1:4. § (2) bekezdés alapvető szabályára, mely szerint a felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat.

[31] A bíróság a továbbiakban az egyes kereseti kérelmek elbírálására tért ki. Elsődlegesen az alperes által nem vitatott azon felperesi kárigény összegét határozta meg, mely a temetési költségterítésre vonatkozott. Az alperes a felperesek által megjelölt 601 705 forint költséget nem vitatta, a bíróság ennek 60%-os mértékét, 361 023 forint marasztalási összegben határozta meg.

[32] Az I. rendű felperes által igényelt tartást pótló járadék elbírálása során abból indult ki, hogy a Ptk. 6:529. § (1) bekezdése, illetve a (2) bekezdése abban az esetben teszi ezt a típusú járadékigényt megalapozottá, ha a károsult rászorulóként törvényi vagy szerződéses kötelezettség alapján részesült korábban tartásban. A bíróság álláspontja szerint azonban az önkéntes alapon, szívésségi jelleggel biztosított összeg nem tartozik ebbe a körbe, emellett a tanúbizonyításból azt a következtetést is levonhatónak találta, hogy a néhai ezen önkéntes, havi rendszerességgű fizetésének nem az I. rendű felperes tartása volt a célja, hanem abból a közös háztartás fenntartását kívánta finanszírozni. Ez okból a tartást pótló járadék címén előterjesztett kártérítési igényt alaptalannak minősítette.

[33] A háztartási és ház körüli munkákhoz kíségetés címén érvényesített járadékigényt a bíróság elfogadta, tekintettel arra, hogy kertes magánház esetében nem várható el az idősebb korú, I. rendű felperestől a ház körüli tevékenységgel járó nehezebb fizikai munka. A bíróság életszerűen elfogadhatónak találta, hogy e munkákat korábban a néhai végezte, így ennek ellátására az I. rendű felperesnek a néhai halála miatt kíségetőt kell

igénybe vennie. Ennek költségét az I. rendű felperes havi 36 000 forintban jelölte meg, melyet a bíróság reálisnak tekintett, azonban a kármegosztás folytán azt 21 600 forint összegben határozta meg. Az ítélelhozatalig lejárt igény 34 hónapra számítva egy összegben 734 400 forintot tesz ki, míg 2023. január 1. napjától kezdődően a jövőre nézve, véghatáridő nélküli járadékmegállapítást talált indokoltnak a bíróság havi 21 600 forint összegben.

[34] A bíróság alaptalannak találta az I. rendű felperes rehabilitációs költség iránti igényét, ezt a per során beszerzett orvosszakértői vélemény megállapításaira alapította, kiemelve, hogy az I. rendű felperes testi betegségeit elhanyagolja, a szükséges vizsgálatokra nem jár. Esetében a jelenlegi egészségi állapota nem kizárólagosan a néhai elvesztésével áll okozati összefüggésben, szorongásos pszichiátriai panaszok korábban is jelentkeztek, azokat gyógyszeres kezeléssel saját maga meg tudta oldani.

[35] A bíróság áttérve a sérelemdíjigények elbírálására, idézte a Ptk. 2:42. § (1) bekezdés, valamint 2:52. § (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit, ismertetve a sérelemdíj funkcióit, valamint az összeg meghatározásának szempontjait. E körben az I. rendű felperes esetében azt vette figyelembe, hogy a gyermekét veszítette el, akivel a születésétől kezdődően közös háztartásban élt, a haláleset folytán azonban a továbbiakban magára maradt, megélhetését, személyes problémáit egyedül kell megoldania a jövőben. Személyét tekintve olyan hátrányos változások következtek be egész életére, mindennapjaira kihatóan, hogy azok visszafordíthatatlanok, javulás nem várható. Az, hogy II. és III. rendű felperesek önálló családdal rendelkeznek, egyúttal azt is jelenti, hogy nem tudnak napi rendszerességgű segítséget biztosítani, csak eseti jelleggel, ez nem pótolhatja az elveszett gyermek mindennapi jelenlétét. A bíróság ugyanakkor értékelte a sérelemdíj meghatározásakor is azt, hogy a néhai közrehatott a súlyos eredménnyel járó baleset bekövetkeztében. Mindezekre tekintettel 8 000 000 forint összegű sérelemdíjat talált megfelelőnek, amely kompenzálja az I. rendű felperest ért személyiségi jogsértést. A bíróság az alperes által már kifizetett 250 000 forintot figyelembevéve, így 7 750 000 forintban határozta meg az alperes sérelemdíj fizetési kötelezettségét. A II. és III. rendű felperesek esetében azt vette figyelembe a bíróság, hogy ők testvérüket veszítették el, akivel jó családi kapcsolatot ápoltak. A haláleset következtében megszűnt a családi együttlét lehetősége, továbbá nagyobb mértékben hárul rájuk édesanyjuk támogatása, felé fizikai segítség nyújtása. Ez mindennapi életük újjászervezését teszi szükségessé, egyúttal hétköznapi életükben a korábbiakhoz képest nehézséget okoz. Mindezeket figyelembevéve a felpereseknél személyenként 3 000 000 forint sérelemdíjat látott megalapozottnak a bíróság, melyet a balesetkori értékviszonyok alapján állapított meg, ezért késedelmi kamatfizetési kötelezettséget is előírt.

A felperesek és az alperes fellebbezései, valamint a fellebbezési ellenkérelmek

[36] Az ítélet ellen valamennyi peres fél fellebbezést terjesztett elő.

[37] A felperesek az ítélet részbeni megváltoztatását kérték akként, hogy a bíróság kereseti kérelmüknek teljes egészében adjon helyt. Elsősorban a kármegosztás alkalmazását sérelmezték. Álláspontjuk szerint a bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdésébe ütköző módon, okszerűtlenül állapította meg, hogy a néhai felróhatóan megszegte a munkavégzésre irányadó szabályokat. A szabályszegést ugyanis a tolatást végző munkavállaló terhére kell értékelni,

továbbá a munkáltató esetében áll még fenn felróható vétkesség, mulasztás, mivel szemet hunyt a munkavédelmi szabályokkal ellentétesen kialakult munkavégzési gyakorlat felett, az ellen nem tett intézkedést.

[38] Kérték figyelembe venni a vizsgáló hatóság munkabaleseti jegyzőkönyvét, mely szerint a baleset oka, utasítással ellentétes tolatási művelet volt. A vizsgálat eredményeként meghozott határozatban a néhai munkavállaló szabályszegő magatartása nem került megállapításra. A tehergépkocsi-vezető a munkabaleseti jegyzőkönyvben azt nyilatkozta, hogy korábban is úgy végezték a tolatást, hogy a rakodók a hátsó fellépőn álltak, és esetenként figyelmeztették a sofőrt a holttérben lévő tárgyakra. Lehetőség volt csengő vagy vészleállító használatára, összességében így kényelmesebb és gyorsabb volt a munkavégzés. A tolatási művelet ilyen módon történő végzése a munkáltatónál kialakult gyakorlat volt. Felperesek külön megjegyezték, a munkáltató, ha az irányítási kötelezettségét a konkrét munkavégzést illetően elmulasztja és a munkavállalóra bízta a feladatellátás módjának megválasztását annak ellenére, hogy ez veszélyes, a polgári jogi kárfelelősség elbírálása során nem hivatkozhat a kárfelelősség alóli mentesülésre még részben sem. A néhai munkavállaló a kármegelőzési kötelezettségét nem szegte meg felróható módon, hiszen olyan magatartást tanúsított, amelyet a munkáltatója ismert és jóváhagyott. Emellett lényeges az is, hogy a tolatási műveletet nem a néhai végezte, hanem a gépjármű vezetésével megbízott kollégája. A néhai mindössze eleget tett a munkáltatónál kialakult gyakorlatnak, a perbeli bizonyítékok is azt támasztják alá, hogy nem történt károsulti közrehatás. Másodlagosan a felperesek 90-10% arányban az alperesre terhesebb kármegosztást indítványoztak és a módosított arányoknak megfelelően az alperes további fizetésre kötelezését kérték.

[39] A tartást pótló járadék kérdésében az I. rendű felperes a keresete szerinti teljes marasztalást kérte, 2021. július 13-tól kezdődően havi 76 000 forint/hó összegben tartott igényt a járadékra. Indokolásként előadta, a perben bizonyítást nyert, hogy a tartásra való jogosultság és az is, hogy a pénzeszközt néhai gyermeke havi rendszerességgel átadta neki. Ez kifejezetten azt a célt szolgálta, hogy az édesanyja megélhetését, a háztartás költségeit segítse. A közös háztartás fenntartása és az I. rendű felperes tartása nem különíthető el, ezért havi rendszerességgel a néhai gyermek által átadott összeg arányos részére tartást pótló járadék címén az I. rendű felperes igényt tart. A felperesek az ítélet megváltoztatása esetére táblázatos formában mutatták ki perköltségigényüket az egyes pertárgyértékek feltüntetésével.

[40] Az alperes fellebbezése kizárólag a sérelemdíjjal kapcsolatos elsőfokú döntésre vonatkozott. Alperesi álláspont szerint az általa elismert mértékű sérelemdíj a reális mértékű, mely a már kifizetett összeg figyelembevétele mellett I. rendű felperes esetében 1 750 000 forint, míg a II. és III. rendű felperesek vonatkozásában személyenként 610 000 forint összegű. Alperes kérte marasztalásának ezen összegekre történő leszállítását a sérelemdíj esetében. A sérelemdíj felülmérlegelését arra hivatkozással kérte, hogy annak kettős funkciójából a magánjogi büntetésjelleg nem érvényesülhet, mivel nem ő a vétkes károkozó, hanem csak helytállásra köteles biztosítótársaság. Megjegyezte, a károkozó vagyoni helyzetét a büntetési funkció részeként kell figyelembe venni, mely jelen esetben nyilvánvalóan nem lehetséges.

[41] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet tényállása helytelenül rögzíti azt, hogy az I. rendű felperes teljes mértékben egyedül maradt és neki kell megoldania minden hétköznapi problémáját, figyelembe kell ugyanis venni, hogy a II. és a III. rendű felperesek segítségére

továbbra is számíthat, erre tekintettel eltúlzott mértékű az esetében megállapított sérelemdíj. Előadta továbbá, álláspontja szerint helyesen alkalmazott – rá nézve terhesebb – kármegosztást az elsőfokú bíróság, a károsulti közrehatás nem hagyható figyelmen kívül.

[42] A fellebbezési ellenkérelmek az elsőfokú ítélet fellebbezésekkel nem érintett rendelkezéseinek helybenhagyására irányultak.

Az ítéltábla döntésének indokai

[43] A felperesek és az alperes fellebbezése egyaránt alaptalan.

[44] A jelen peres eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) rendelkezései az irányadók. A Pp. 370. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés során milyen körben bírálhatja el az elsőfokú bíróság ítéletét. A felülbírálati jogkör az adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének a megváltoztathatóságát. A Pp. 369. §-a a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Alapvető, hogy a fellebbezés okát és annak indokait a félnek egyértelműen meg kell határoznia és ezzel kell kijelölnie a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §). Mind a fellebbező félnek, mind ellenfelének tisztában kell lennie azzal, hogy milyen okból, az elsőfokú eljárás konkrétan milyen cselekményeit sérelmezve terjesztette elő a fellebbezését, és csak ez jelölheti ki a másodfokú jogvita kereteit, az ilyen tartalmú fellebbezés, illetve ellenkérelem alkalmazkodik a tisztességes eljárás követelményéhez.

[45] A fellebbezés tartalmát illetően az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy annak valamely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § b) pont], továbbá azt az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést is meg kell jelölnie, amire a fellebbezését alapítja [Pp. 371. § d) pont].

[46] A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a kártérítési igényüknek károsulti közrehatás nélküli, kereset szerinti megítélését kérték. Másodlagos fellebbezési kérelmükben a károsulti közrehatás 90-10%-os, a felperesi oldal javára kedvezőbb arányú figyelembevételével kérték alperes marasztalását. Az I. rendű felperes kérte továbbá a tartást pótló járadék iránti követelésének kereset szerinti megítélését.

[47] A károsulti közrehatás körében arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési kötelezettségét okszerűtlenül végezte.

[48] A Pp. 279. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során

megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.

[49] A felperesek álláspontja szerint a munkavégzésre irányuló szabályok felróható megszegése nem a néhai károsult, hanem a tolatást végző munkavállaló terhére kell értékelni, hiszen az ő kötelezettsége volt ellenőrizni, hogy a tolatáskor senki se álljon a hátsó fellépőn. Arra is hivatkoztak, hogy a munkabaleseti jegyzőkönyv, illetőleg a hatóság figyelmeztető határozata sem állapította meg személy 1 neve szabályszegő magatartását. Véleményük szerint a károsultnak a munkaviszonyból fakadó alá-fölérendeltség miatt sem volt lehetősége a munkáltatónál kialakult gyakorlattól eltérnie, erre figyelemmel sem állapítható meg felróhatóság a néhai terhére.

[50] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és abból helytálló jogi következtetésre jutott. Az ítéltábla osztja az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtett indokokat. A károsult megfelelő munkavédelmi oktatásban részesült, tudomással bírt arról, hogy a tolató jármű hátsó fellépőjén nem szabad tartózkodnia, ezzel kapcsolatos szabályszegése vonatkozásában nem hivatkozhat arra, hogy a munkáltató nem megfelelően ellenőrizte a munkavégzés ezen folyamatát. A munkáltató által eltűrt szabálytalan munkavégzés semmiképpen sem tekinthető olyan általában elvárható magatartásnak, amely kizárná a közrehatás megállapíthatóságát.

Valójában a bíróság helyesen vette figyelembe az ítélet meghozatalakor a kormányhivatal neve Kormányhivatal határozatát, amely részletekbe menő vizsgálat eredményeként ténylegesen megállapította, hogy a munkavédelmi oktatás tematikájával ellentétes tolatási tevékenység okozta a halálos munkabalesetet (15. számú beadvány melléklete 3. oldal 2. pont). Ezen túlmenően személy 2 neve gépjárművezetőnek a munkabaleseti jegyzőkönyv készítésekor tett nyilatkozatából (9. számú beadvány melléklete) is egyértelműen kitűnik, hogy a munkavállalók szabálysértő módon jártak el a tolatás során. Az előbbieket erősíti meg a Szegedi Járási Ügyészség 4.B.2783/2021/17. számú vádiratában írottak (25. számú beadvány melléklete 2. oldal utolsó bekezdés): „A vádlott, továbbá a sértett megszegte a munkavédelmi oktatás keretében részükre ismertetett és kötelező azon szabályt, mely szerint a tolatást végző járművön a hátsó kezelői helyen nem utazhat senki”. Az ítéltábla álláspontja szerint alaptalan az a felperesi hivatkozás, hogy a tehergépjármű-vezető és a sértett közötti alá-fölérendeltségi munkajogi jogviszonnyal összefüggésben állna a káresemény bekövetkezése. Valójában mind a tehergépjármű-vezető, mind a sértett tisztában voltak azzal, hogy megszegik a rájuk vonatkozó munkajogi szabályokat. Az említett bizonyítékokból kitűnik, hogy nem véletlenszerű, egyedi eset történt, hanem a munkatársak közös megegyezéssel alakították ki és folytatták a szabálytalan munkavégzési gyakorlatot, melynek a balesetet elszenvedő néhai is a részese volt.

[51] Az előbbiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a sértett közrehatását a baleset következtében, és helyesen határozta meg annak arányát. Az ítéltábla – tekintettel a néhait is terhelő súlyos kötelezettségszegésre, amely közvetlenül vezetett a balesethez – nem látott megalapozott indokot arra sem, hogy eltérjen az elsőfokú bíróság által megállapított közrehatási aránytól.

[52] A Ptk. 6:529. § (1) bekezdése szerint tartást pótló járadéknak van helye a károkozás folytán meghalt személlyel szemben tartásra jogosult részére. A károkozó a tartást pótló járadék fizetésére abban az esetben is köteles, ha magatartásának következménye nem volt előrelátható.

A (2) bekezdés értelmében a károkozó a tartást pótló járadék fizetésére akkor is köteles, ha a meghalt személy tartási kötelezettségének megszegésével nem nyújtotta ténylegesen a tartást, vagy a járadékot igénylő a tartási igényét menthető okból nem érvényesítette.

A (4) bekezdés alapján a járadék mértékének meghatározásánál értékelni kell, ha a járadékot igénylő neki felróható okból nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel, továbbá, hogy érvényesíthet-e követelést azokkal szemben, akik az ő tartására, a meghalt személlyel egy sorban voltak kötelesek.

[53] E kártérítési jogintézmény mögött álló jogalkotói akarat egyértelmű célja, hogy az eltartott szükségleteit a baleset előtti életszínvonalnak megfelelően kell a károkozónak biztosítania, ezért nem mellőzhető a jövedelmi viszonyok mellett a szükségletek (rászorultság) és a baleset előtti, valamint utáni életszínvonal (változás) feltárása. Ez nem kizárólag a jövedelmek egybevetését jelenti, hanem a jogosult szükségleteinek a változatlan szintvonalon történő biztosítását kell elérni.

[54] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra következtetésre, hogy az I. rendű felperes tartást pótló járadék iránti igénye nem megalapozott.

[55] Az I. rendű felperes személyes meghallgatása, valamint a tanúvallomások egyaránt alátámasztották azt, hogy a károsult jövedelmének több, mint felét minden hónapban átadta az I. rendű felperesnek a közös háztartás fenntartására és az étkezés biztosítására. Mivel az I. rendű felperes saját jövedelemmel is rendelkezik, nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy az átadott jövedelemrész kizárólag az I. rendű felperes tartását szolgálta volna. A tartásra jogosult részére a tartást nemcsak pénzben, hanem természetben is lehet nyújtani, így a néhai károsult a háztartásban, illetőleg a ház körül végzett munkákkal ilyen módon hozzájárult az I. rendű felperes tartásához. E körben tehát értékelni kell, hogy a ház körüli munkák elvégzésének a károsult halála miatti hiányából fakadó költségpótló járadékra irányuló kereseti követelést (határidő nélkül) az elsőfokú bíróság megítélte az I. rendű felperes javára. Ezt is az I. rendű felperes kertes magánháza lakhatását, megélhetését biztosító kártérítésként kell figyelembe venni, mely a néhai által I. rendű felperesnek természetben nyújtott tartási jellegű támogatást pótolja (BDT2020. 4255 számú eseti döntés).

[56] Fentieken túl az alperes az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében is helyesen hivatkozott a Ptk. 6:529. § (4) bekezdés 2. fordulatára, ugyanis értékelni kell, hogy az I. rendű felperesnek -rászorultság esetén – lehetősége van tartást pótló járadék iránti követelés érvényesítésére azon gyermekeivel szemben, akik az ő tartására a meghalt gyermekével egy sorban kötelesek. Ilyen személyek a II. és a III. rendű felperesek, akik szintén az I. rendű felperes gyermekei.

[57] A II. és III. rendű felperesek a 15. számú beadvány 3. oldal 3. bekezdésében hivatkoztak a Ptk. 4:201.§ (1) bekezdésére, amely szerint több egy sorban kötelezett között a tartási kötelezettség a kereseti, jövedelmi, vagyoni viszonyaik és teljesítőképességük arányában oszlik meg.

Előadták, hogy az anyagi, jövedelmi viszonyaik – a saját és a kiskorú gyermekeik tartásának veszélyeztetése nélkül – nem teszik lehetővé édesanyjuk tartását. Ezen előadás értékelése azonban ebben a perben nem lehetséges. Az I. rendű felperes a II., III. rendű felperesekkel szemben ez idáig nem érvényesített tartást pótló járadék iránti igényt, ugyanakkor nem kizárt annak jövőbeni lehetősége.

[58] Az ítéltábla – egyetértve az elsőfokú bírósággal – az I. rendű felperes anyagi, jövedelmi viszonyaira és arra is tekintettel, hogy a II. és III. rendű felperesek a néhai károsulttal egy sorban kötelesek az I. rendű felperes tartására, nem látta megalapozottnak az I. rendű felperes tartást pótló járadék iránti igényét.

[59] Az alperes fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására és a felperesek javára megítélt sérelemdíj leszállítására irányult. Kérte, hogy az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjai alapján mérlegelje felül az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárást, és eltérő jogkövetkeztetést vonjon le.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelő mérlegelés folytán jelentősen eltúlzott mértékben állapította meg a felperesek sérelemdíjának mértékét. Az nem áll arányban a felperesek által elszenvedett személyiségi jogsértés súlyával, nincs összhangban a bírói gyakorlattal, illetve a bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe a néhai közreható magatartását. Kiemelte, hogy a sérelemdíj büntetőjogi funkciója vele, mint a mögöttes felelőssel szemben érvényesített sérelemdíj követelésnél nem lehet mérlegelési szempont. Ugyancsak kifogásolta a vagyoni helyzetének mérlegelés alá vonását.

[60] Az alperes fellebbezésében felhozott indokok nem megalapozottak. Az ítéltábla irányadóként fogadta el a felperesek fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott eseti döntéseket, amennyiben a sérelemdíj összegét meghatározó ítélet akkor sérti a Ptk. 252. § (3) bekezdését, illetve a Pp. 279. § (1) és (3) bekezdését, ha nem mérlegeli az eset összes körülményét, vagy mérlegelése nem felel meg a logika követelményének (Kúria Pfv.III.20.296/2023/6.). Ugyancsak mértékadónak tekinti az ítéltábla a Kúria azon döntését, amely kimondta: önmagában nem támadható a sérelemdíj összecszerűsége, ha a mérlegelés nem okszerűtlen és nem ellentétes a logika szabályaival (Kúria Pfv.IV.21.993/2018/7.). Szintén precedens értékűnek tekinti az ítéltábla a Kúria azon megállapítását is, hogy a sérelemdíj összegének felülmérlegeléssel történő módosítására csak a mérlegelés körében irányadó körülmények jogszabálysértést megvalósító, kirívóan okszerűtlen értékelése ad alapot (Kúria Gfv.VII.30.284/2020/3.).

[61] Az elsőfokú bíróság teljeskörűen feltárta a felpereseket ért nem vagyoni hátrányokat, azokat a sérelemdíj mértékének meghatározásakor megfelelő súllyal értékelte, figyelemmel volt a sérelem bekövetkeztetési értékviszonyokra, illetőleg a vonatkozó bírói gyakorlatra is. Ennek kapcsán utal az ítéltábla arra, hogy az összehasonlítás nem jelenthet mechanikus összevetésen alapuló vizsgálatot (Kúria Pfv.III.22.392/2016/6.).

[62] Az alperesi állásponttal szemben az ítéltábla véleménye szerint az elsőfokú ítélet [51]-[54] bekezdésében a bíróság csupán általánosságban részletezte, hogy a sérelemdíj mértékét milyen jogszabályok alapján, milyen mérlegelési elvek mentén kell megállapítani. Valójában az ítélet rendelkező részében rögzített sérelemdíj mértékének meghatározásakor a sérelemdíj büntetőjogi funkciója ténylegesen nem volt egyedi mérlegelési szempont, ahogy az alperes vagyoni helyzete sem. Az elsőfokú bíróság helyes mérlegelésére figyelemmel az ítéltábla nem látta indokoltnak a kereseti kérelemben követelt sérelemdíjnál egyébként is jóval alacsonyabb – nagyságrendileg fele – összegben megállapított sérelemdíj mértékének további csökkentését.

[63] Az előbbiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[64] Az eredménytelenül fellebbező felperesek és az alperes között a Pp. 83. § (2) bekezdése szerinti másodfokú perköltség megosztást kellett alkalmazni. Ennek kiszámításához az ítéltábla szükségesnek találta elsődlegesen az egyes fellebbezésekhez kapcsolódóan számítható pertárgyértékek pontosítását. A felperesek ugyanis tévesen, a lejárt járadék összegű számadatait is pertárgyérték alapjául vették, ehhez képest a helyes pertárgyérték számítás az, hogy – a közrehatás mellőzése esetén – a temetési költség összegű különbözeti összegét (240 682 forint), a ház körüli és háztartási kisegítés járadékának 12 hónapra számított különbözeti összegét (172 800 forint), valamint a tartást pótló járadék 12 hónapra számított összegét (912 000 forint) kellett fellebbezési pertárgyérték alapjául venni. A három összeg együttesen 1 325 482 forintot tesz ki, ez a felperesi fellebbezés pertárgyértéke. Az alperes helyesen jelölte meg a sérelemdíj leszállításának összegéhez igazodó pertárgyértéket 11 030 000 forint összegben. A felperesi fellebbezéshez a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján számítható másodfokú ügyvédi munkadíj 33 137 forint + áfa, vagyis kerekítve bruttó 42 000 forint. Ugyanez az alperesi fellebbezéshez kapcsolódóan 501 500 forint. A két összeg különözete kerekítve 468 000 forint, így ezen összegű perköltségtérítés illeti meg a felpereseket, figyelemmel az eredményes fellebbezési ellenkérelmükre, melynek folytán az alperes jelentősebb arányú pervesztessé vált a másodfokú eljárásban.

[65] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetékeket a peres felek, az eredménytelen fellebbezéseik pertárgyértékei alapján számított összegben kötelesek utólag megfizetni. Ez felperesek esetében 1 325 482 forint 8%-a, vagyis 106 038 forint, míg alperes oldalán 882 400 forint (11 030 000 forint 8%-a).

[66] Az ítéltábla tájékoztatja a feleket, hogy

- az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018. számú illetékbevételei számlájára kell megfizetniük,

- a megfizetés során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számot, valamint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot.

[67] Figyelmezteti a feleket, amennyiben az illetéket annak esedékességekor nem fizetik meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint az rajtuk behajtható, és késedelmi pótlékot is kell fizetniük [30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (2) és (3) bekezdés].

Szeged, 2024. november 22.

Dr. Hámori Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró